

Súd: Okresný súd Nové Mesto nad Váhom
Spisová značka: 5P/50/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3520202507
Dátum vydania rozhodnutia: 19. 05. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Zuzana Pavlíková
ECLI: ECLI:SK:OSNM:2021:3520202507.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Nové Mesto nad Váhom sudkyňou JUDr. Zuzanou Pavlíkovou vo veci starostlivosti o maloletú Y. F., nar. XX.XX.XXXX v konaní zastúpenú Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Nové Mesto nad Váhom, dieťa rodičov matky: Q. F., zomretej dňa XX.XX.XXXX a otca Q. F., nar. XX.XX.XXXX, t.č. vo výkone trestu odňatia slobody v UVTOS Hrnčiarovce nad Parnou o návrhu G. L., nar. XX.XX.XXXX, bytom Q. XX, U. G. U. H., na zverenie maloletej do náhradnej osobnej starostlivosti a zmenu poručníka, takto

rozhodol:

I. Rozsudok Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom č.k. 8P/25/2019-31 zo dňa 16.07.2019 sa mení tak, že mal. Y. F., nar. XX.XX.XXXX sa ustanovuje poručníčka G. L., nar. XX.XX.XXXX, bytom U. G. U. H., Q. XX, ktorá je povinná zabezpečovať o maloletú osobnú starostlivosť, zastupovať ju, spravovať jej majetok a nakladať s ním v bežných veciach, inak len so schválením súdu a preberať finančné prostriedky, ktoré maloletej prináležia.

II. Poručníčka G. L. je povinná vždy k 31.03. a 30.09. kalendárneho roka predkladať súdu správy o nakladaní s majetkom mal. Y. F., nar. XX.XX.XXXX.

III. Týmto sa ruší náhradná osobná starostlivosť, do ktorej bola mal. Y. zverená rozsudkom Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom, č.k. 9P/8/2019-107 zo dňa 06.09.2019.

IV. Otec je povinný prispievať na výživu mal. Y. sumou 40,- Eur mesačne vždy do 15. dňa v mesiaci vopred k rukám poručníčky maloletej.

V. Stretávanie otca s mal. Y. sa neupravuje.

VI. Týmto sa ruší rozsudok Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom č.k. 9P/8/2019-107 zo dňa 06.09.2019.

VII. Týmto sa ruší uznesenie Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom č.k. 4P/36/2020-8 zo dňa 17.07.2020.

VIII. Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Navrhovateľka G. L.U. podala na tunajší súd návrh, na zverenie svojej sestry mal. Y., nar. XX.X.XXXX do svojej náhradnej osobnej starostlivosti. Svoj návrh odôvodnila tým, že celkovú starostlivosť o sestru zabezpečuje od 20.06.2020. Chce sa o ňu aj naďalej starať a vychovávať ju, nechce aby táto skončila vo výchovnom zariadení.

2. V priebehu konania súd začal konanie o zmenu poručníka maloletej Y.. Navrhovateľka súhlasila s tým, aby bola ustanovená za nového poručníka s tým, že bude zákonnou zástupkyňou maloletej a zároveň bude o ňu zabezpečovať osobnú starostlivosť.

3. So zmenou poručníka súhlasil otec maloletej, kolízny opatrovník aj doterajší poručník - Obec Čachtice.

4. V predmetnej veci súd vykonal dokazovanie: výsluchom navrhovateľky, otca maloletej, samotnej maloletej, poručníka, oboznámením rodného listu maloletej, správy UPSVaR, správy zo školy, a oboznámením spisov tun. súdu 9P/36/2020, 9P/8/2018, 8P/25/20219 a 0PPOm/1/2019. Takto mal preukázaný nasledovný skutkový stav.

5. Maloletá Y. je dieťaťom zosnulej matky Q. F. a otca Q. F.. Navrhovateľka je jednou so súrodencov mal. Y.. Otec sa t.č. nachádza vo výkone trestu odňatia slobody v UVTOS Hrnčiarovce nad Parnou. Bol právoplatne odsúdený rozsudkom tunajšieho súdu č.k. 2T/34/2019-452 zo dňa 12.09.2019 na trest odňatia slobody v trvaní 7 rokov za zločin týrania blízkej a zverenej osoby, ktorého sa dopúšťal na sestre mal. Y. mal. E., nar. XX.XX.XXXX. Predpokladaný koniec výkonu trestu má 07.02.2026.

6. Rozsudkom tunajšieho súdu č.k. 9P/8/2019-107 zo dňa 06.09.2019 bola maloletá Y. spolu so svojou mal. sestrou E. zverená do náhradnej osobnej starostlivosti G. K. K. Č.V.. Otcovi bola uložená povinnosť prispievať na výživu mal. Y. sumou 40,- eur mesačne.

7. Rozsudkom tunajšieho súdu č.k. 8P/25/2019-31 zo dňa 16.07.2019 bol otcovi pozastavený výkon rodičovských práv a povinností vo vzťahu k mal. Y.. Maloletej bol ustanovený poručník Obec Čachtice, ktorému bola uložená povinnosť zabezpečovať jej výchovu, zastupovať ju, spravovať jej majetok a nakladať s ním v bežných veciach ako aj preberať finančné prostriedky, ktoré maloletej prináležia. Súd zároveň v rozhodnutí zadefinoval rozsah majetku mal. Y. a poručníkovi uložil povinnosť dva krát do roka predložiť správu o nakladaní s ním.

8. Uznesením tunajšieho súdu 4P/36/20120-8 zo dňa 17.06.2020 bolo nariadené neodkladné opatrenie ktorým bola mal. Y. dočasne zverená do osobnej starostlivosti navrhovateľky. Dôvodom bola skutočnosť, že po smrti G. Č., do ktorého náhradnej osobnej starostlivosti bola mal. Y. zverená nedokázala K. Č. v dôsledku psychických problémov zabezpečovať starostlivosť o mal. Y. a jej sestru E.. Maloletá Y. sa tak od 20.06.2020 dostala do starostlivosti navrhovateľky, jej sestra E. je v starostlivosti T. Č., dcéry zosnulého G. Č..

9. Navrhovateľka pri výsluchu uviedla, že so sestrou vychádza výborne. Nemá s ňou žiadne výchovné problémy. Zlepšila si prospech v škole a celkovo sa jej zlepšila nálada, znovu prejavila záujem o mimoškolské aktivity. Pomáha jej v starostlivosti o domácnosť, aj o maloleté deti navrhovateľky. Navrhovateľka je v súčasnosti na rodičovskej dovolenke, brigádne si privyrába. Nikdy nebola súdne trestaná, ani postihnutá za priestupok.

10. Otec k svojim príjmovým možnostiam uviedol, že pred nástupom na výkon trestu bol zamestnaný brigádne alebo na dohodu a jeho príjem dosahoval približnú výšku 500,- eur. Teraz žije zo sumy 120,- eur, ktoré mu každý mesiac posiela jeho rodina. Z tejto sumy platí na obe dcéry súhrnne na účet úradu práce sumu 50,- eur. Doposiaľ nebol vo výkone trestu pracovne zaradený, to by sa však malo v dohľadnej dobe zmeniť.

11. Vykonaný šetrením bolo zistené, že maloletá má v domácnosti navrhovateľky vytvorené vhodné podmienky, rodina navrhovateľky ju prijala dobre, maloletá adaptáciu zvládla bez problémov. Pri výsluchu maloletá neuviedla voči starostlivosti navrhovateľky žiadne výhrady. Kladne bola hodnotená aj v správe zo základnej školy, ktorú od 01.09.2020 navštevuje.

12. Podľa § 45 ods. 1 Zákona o rodine ak to vyžaduje záujem maloletého dieťaťa, súd môže zveriť maloleté dieťa do náhradnej osobnej starostlivosti. Osobou, ktorej možno maloleté dieťa takto zveriť, sa môže stať len fyzická osoba s trvalým pobytom na území Slovenskej republiky, ktorá má spôsobilosť na právne úkony v plnom rozsahu, osobné predpoklady, najmä zdravotné, osobnostné a morálne, a spôsobom svojho života a života osôb, ktoré s ňou žijú v domácnosti, zaručuje, že bude náhradnú osobnú

starostlivosť vykonávať v záujme maloletého dieťaťa. Osobe, ktorá nezabezpečuje osobnú starostlivosť o svoje maloleté dieťa z dôvodu, že jej bolo zo starostlivosti odňaté rozhodnutím súdu, nemožno v čase trvania odňatia dieťaťa zveriť maloleté dieťa do náhradnej osobnej starostlivosti na čas trvania odňatia dieťaťa.

13. Podľa § 56 Zákona o rodine ak obaja rodičia maloletého dieťaťa zomreli, boli pozbavení výkonu rodičovských práv a povinností, bol pozastavený výkon ich rodičovských práv a povinností alebo nemajú spôsobilosť na právne úkony v plnom rozsahu, súd ustanoví maloletému dieťaťu poručníka, ktorý bude zabezpečovať jeho výchovu, zastupovať ho a spravovať jeho majetok. Poručník nie je povinný osobne sa starať o maloleté dieťa. Ak sa poručník o maloleté dieťa osobne stará, má nárok na príspevky podľa osobitného predpisu. Ak sa poručník o dieťa osobne nestará, dohliada na rozsah a spôsob starostlivosti, ktorá sa dieťaťu poskytuje.

14. Podľa § 57 ods. 1 a 3 Zákona o rodine ak sú rodičia maloletého dieťaťa nažive a ak to nie je v rozpore so záujmom maloletého dieťaťa, súd ustanoví za poručníka predovšetkým toho, koho navrhli rodičia, ktorých výkon rodičovských práv a povinností bol pozastavený. Ak niet takej osoby, súd ustanoví za poručníka niekoho z príbuzných alebo blízkych osôb maloletého dieťaťa alebo jeho rodiny alebo inú fyzickú osobu. Ak nebolo možné ustanoviť za poručníka žiadnu fyzickú osobu, súd ustanoví za poručníka obec a v prípadoch maloletých detí bez sprievodu orgán sociálnoprávnej ochrany podľa osobitného predpisu.

15. Podľa § 62 ods. 2 Zákona o rodine obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

16. Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

17. Podľa § 78 ods. 1 Zákona o rodine dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh.

18. V prejednávanvej veci súd na základe vykonaného dokazovania dospel k záveru, že je na mieste rozhodnúť o zmene v osobe poručníka mal. Y.. Tejto bol poručník ustanovený potom ako bol otcovi čoby jedinému zákonnému zástupcovi pozastavený výkon rodičovských práv (matka zomrela ešte v roku 2010). Funkciu poručníka vykonávala obec Čachtice, nakoľko sa pre neustále meniacu situáciu v rodine v tom čase nenašla vhodná fyzická osoba z okolia maloletej, pričom osobnú starostlivosť vykonávali formou náhradnej starostlivosti manželia Č.. Po smrti G. Č. nebola jeho manželka K. Č. schopná ani ochotná zabezpečovať ďalej starostlivosť o mal. Y.. Od 6/2020 sa táto nachádza v osobnej starostlivosti navrhovateľky, ktorá prejavila záujem o to, aby bola zároveň zákonnou zástupkyňou maloletej ako poručníčka. Povinnosťou poručníka nie je a priori zabezpečovať o dieťa osobnú starostlivosť. Pokiaľ ju však zabezpečuje, má jednak nárok na príspevky rovnako ako pestún a zároveň porovnateľný rozsah práv a povinností ako samotný rodič. Rozsah oprávnení a povinností poručníka starajúceho sa osobne o maloleté dieťa je v porovnaní s osobu vykonávajúcou náhradnú osobnú starostlivosť o dieťa širší a funkcia poručníka v takomto prípade „skonsumovala“ náhradnú osobnú starostlivosť. Preto je jej ďalšie trvanie v prípade mal. Y. nadbytočné a ako také ho súd zrušil. Súd zároveň v rozsudku vymedzil práva a povinnosti novej poručníčky, pričom ponechal v platnosti bezo zmeny výrok IV rozhodnutia tunajšieho súdu 8P/25/2019-31 zo dňa 16.07.2019, v ktorom je definovaný rozsah majetku maloletej Y.. Vykonaným dokazovaním dospel súd k záveru, že navrhovateľka splna všetky zákonné predpoklady pre osobu poručníka maloletej a že jej ustanovenie do tejto funkcie je v najlepšom záujme maloletej. Samotná maloletá s uvedenou zmenou vyslovila súhlas pričom je podľa názoru súdu vzhľadom na svoj vek a rozumovú vyspelosť spôsobilá pochopiť jej obsah a dôsledky.

19. Keďže v zmysle zákona o rodine vyživovacia povinnosť medzi poručníkom a maloletým dieťaťom nevzniká, rozhodol súd aj o vyživovacej povinnosti otca. Ostatný krát bola vyživovacia povinnosť otca upravená rozhodnutím tunajšieho súdu č.k. 9P/8/2019-107 zo dňa 06.09.2019. Súd ponechal v platnosti

výživné vo výške 40,- eur určenej uvedeným rozhodnutím, nakoľko nemal vykonaným dokazovaním preukázané žiadne dôvody na zmenu tohto rozhodnutia. Naďalej platí, že potreby maloletej sú oveľa vyššie ako určené výživné však aktuálne príjmové a majetkové pomery možnosti otca znemožňujú rozhodnúť o jeho zvýšení. Súd tak rozhodol iba o zmene platobného miesta a to tak, že otec je od vykonateľnosti tohto rozhodnutia povinný platiť výživné k rukám navrhovateľky - poručníčky maloletej Y..

20. Týmto rozsudkom došlo k zrušeniu neodkladného opatrenia nariadeného uznesením tunajšieho súdu č.k. 4P/36/2020-8 zo dňa 17.07.2020.

21. O trovách konania súd rozhodol podľa ustanovenia § 52 CMP, podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie, ktoré je potrebné podať v lehote 15 dní od doručenia rozhodnutia na súde, proti ktorého rozhodnutiu smeruje.

Odvolanie nemôže podať účastník, ktorý sa tohto práva vzdal.

Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné. Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Ak zákon na podanie nevyžaduje osobitné náležitosti, v podaní sa uvedie a) ktorému súdu je určené, b) kto ho robí, c) ktorej veci sa týka, d) čo sa ním sleduje a e) podpis. Podanie urobené v listinnej podobe treba predložiť v potrebnom počte rovnopisov s prílohami tak, aby sa jeden rovnopis s prílohami mohol založiť do súdneho spisu a aby každý ďalší subjekt dostal jeden rovnopis s prílohami. Ak sa nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie podania na trovy toho, kto podanie urobil.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Ak nebude povinnosť uložená týmto rozhodnutím dobrovoľne splnená, možno podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného predpisu.